

**ВІННИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ**

вул. Хмельницьке шосе, 7, м. Вінниця, 21028, тел. (0432) 61-16-36

E-mail: dsmp@vin.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 40159685

25.06.2020 № 04- 3302

на № _____ від _____

**Галині Щербатій
Наталі Щербатій
Анастасії Щербатій**

foi+request-69902-
a6b9f109@dostup.pravda.com.ua

На виконання доручення обласної державної адміністрації, Департаментом соціальної та молодіжної політики облдержадміністрації, в межах компетенції, розглянуто запит-скаргу Галини Щербатої, Наталі Щербатої, Анастасії Щербатої, датований 04 червня 2020 року, та повідомляємо.

Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 1 ст. 117 Конституції України Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 р. № 3166-VI міністерство у межах своїх повноважень, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України видає накази, які підписує міністр.

Накази міністерства, видані в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, їх територіальними органами, місцевими державними адміністраціями, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями всіх форм власності та громадянами.

Накази міністерства або їх окремі частини можуть бути оскаржені фізичними та юридичними особами до адміністративного суду в порядку, встановленому законом.

Накази міністерства можуть бути скасовані Кабінетом Міністрів України повністю чи в окремій частині.

Скасування наказу міністерства Кабінетом Міністрів України має наслідком припинення вчинення будь-якими органами, особами дій, спрямованих на виконання скасованого наказу міністерства, здійснення повноважень, визначених цим наказом.

Юридичні особи мають право оскаржувати нормативно-правові акти лише в тому випадку, якщо оскаржуваним актом порушуються їх права як юридичних осіб.

Основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні встановлено Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», який гарантує їм рівні з усіма іншими громадянами можливості для участі в економічній, політичній і соціальній сферах життя суспільства, створення необхідних умов, які дають можливість особам з інвалідністю ефективно реалізувати права та свободи людини і громадянина та вести повноцінний спосіб життя згідно з індивідуальними можливостями, здібностями і інтересами.

Так, статтею 38-1 цього Закону передбачені такі вимоги транспортного обслуговування осіб з інвалідністю, а саме: «Особи з інвалідністю I та II групи, діти з інвалідністю та особи, які супроводжують осіб з інвалідністю I групи або дітей з інвалідністю (не більше однієї особи, яка супроводжує особу з інвалідністю I групи або дитину з інвалідністю), мають право на безплатний проїзд у пасажирському міському транспорті (крім таксі) за наявності посвідчення чи довідки, зазначених у цьому Законі, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - також електронного квитка, який видається на безоплатній основі.

Особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та особи, які супроводжують осіб з інвалідністю першої групи або дітей з інвалідністю (не більше однієї особи, яка супроводжує особу з інвалідністю або дитину з інвалідністю), мають право на 50-відсоткову знижку вартості проїзду на внутрішніх лініях (маршрутах) повітряного, залізничного, річкового та автомобільного транспорту в період з 1 жовтня по 15 травня.

Пільгове перевезення осіб з інвалідністю здійснюють усі підприємства транспорту незалежно від форми власності та підпорядкування відповідно до Закону України "Про транспорт". Звуження змісту та обсягу права осіб з інвалідністю на пільговий проїзд транспортом не допускається.

Порядок транспортного обслуговування осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю на пільгових умовах визначається нормативно-правовими актами, що регламентують правила користування громадянами повітряним, залізничним, річковим, автомобільним та міським електричним транспортом.

Надання послуг пасажирського автомобільного транспорту врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 176 «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту», згідно з якою державний контроль за дотриманням надання вказаних послуг покладено на Укртрансбезпеку, Національну поліцію та органи Держпродспоживслужби.

Посвідчення встановленого зразка, відповідно до пункту 2.9 Порядку надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, затвердженого спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства фінансів України від 30 квітня 2002 р. № 226/293/169 (далі – Порядок) видають одержувачам державної соціальної допомоги місцеві органи з питань соціального захисту населення, які призначили допомогу.

Відповідно до пункту 6.6 Порядку отримувачам державної соціальної допомоги видається посвідчення, форму якого затверджено Мінсоцполітики.

Пунктом 2 Порядку оформлення, видачі, обліку та зберігання посвідчень для осіб, які одержують державну соціальну допомогу відповідно до Законів України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» та «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю», затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 11 січня 2019 р. № 35, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2019 р. № 130/33101 (набрання чинності якого відбулося 01 березня 2019 року), дозволено до 01 січня 2020 використовувати для видачі особам, які одержують державну соціальну допомогу відповідно до Законів України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» та «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю», раніше виготовлені бланки посвідчень за зразком, затвердженим наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 16 листопада 2007 року № 612 «Про затвердження Порядку обліку, зберігання, оформлення та видачі посвідчень особам, які одержують державну соціальну допомогу, відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 грудня 2007 р. № 1349/14616.

Відповідно до пункту 4 Розділу II Порядку оформлення, видачі, обліку та зберігання посвідчень, у разі коли особа за станом здоров'я, за її письмовою заявою, не може прибути до органу соціального захисту населення для отримання посвідчення, видача посвідчення проводиться з доставкою за її місцем проживання та покладається на орган соціального захисту населення, в якому особа перебуває на обліку як одержувач державної соціальної допомоги, в межах адміністративно-територіальної одиниці.

Посвідчення оформлюється та видається у день звернення за його отриманням, але не пізніше 15 робочих днів після призначення державної соціальної допомоги.

Відповідно до пункту 2.7 Порядку надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, затвердженим Наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства фінансів України від 30 квітня 2002 року № 226/293/169 (далі Порядок), якщо дитина з інвалідністю, на яку виплачувалася державна соціальна допомога, після досягнення 18-річного віку визнана особою з інвалідністю з дитинства, виплата допомоги продовжується у новому розмірі за її заявою (недієздатною особою - за заявою опікуна). У разі збільшення розміру допомоги в новому розмірі виплачується з дня зміни групи (підгрупи) інвалідності, а при зменшенні розміру - з місяця, що настає за тим, у якому дитині з інвалідністю встановлена група (підгрупа) інвалідності.

Для призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства 2 групи подаються такі документи:

- заява про призначення усіх видів соціальної допомоги за формою, що затверджена наказом Міністерства соціальної політики України 21 квітня 2015 року № 441;
- паспорт або в разі його відсутності інший документ, що може засвідчувати особу, яка подає заяву;
- довідка про реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- довідка про місце проживання особи з інвалідністю з дитинства чи копія паспорта особи з інвалідністю з дитинства з відомостями про місце проживання;
- особовий рахунок, відкритий в установах уповноважених банків за письмовою заявою одержувача згідно з діючим Порядком виплати пенсій та грошової допомоги за згодою пенсіонерів та одержувачів допомоги через їх поточні рахунки у банках, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 1999 року № 1596.

Відповідно до п. 2.4 Порядку надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, заява про призначення державної соціальної допомоги подається особою з інвалідністю з дитинства до місцевого органу з питань соціального захисту населення за місцем постійного проживання або за місцем фактичного проживання, при умові подання довідки про недержання цієї допомоги в місцевому органі з питань соціального захисту населення за місцем постійного проживання.

Відповідно до пункту 13 постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995 року № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та ліквідного побутового палива», зі змінами від 27 грудня 2018 року для призначення житлової субсидії громадянин подає структурному підрозділу з питань соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання заяву про призначення та надання житлової субсидії у грошовій формі через АТ "Ощадбанк" за формою, встановленою Мінсоцполітики (далі – заява).

Декларацію про доходи і витрати осіб, які звернулися за призначенням житлової субсидії, за формою, встановленою Мінсоцполітики (далі – декларація).

Заява та декларація можуть бути надіслані структурному підрозділу з питань соціального захисту населення за зареєстрованим місцем проживання заявника поштою або в електронній формі через офіційний веб-портал Мінсоцполітики або інтегровані з ним інформаційні системи органів місцевого самоврядування з накладенням електронного

цифрового або електронного підпису, створеного шляхом додавання до заяви в електронній формі ідентифікаційних даних декларанта, підтверджених у процесі автентифікації з використанням електронної системи ідентифікації, що використовує базу клієнтських даних банків.

У разі отримання надісланих з використанням засобів телекомунікаційних систем заяви та декларації, в яких відсутній електронний цифровий або електронний підпис із застосуванням електронної системи ідентифікації, що використовує базу клієнтських даних банків, житлова субсидія призначається лише після підписання заявником зазначених документів у паперовій формі протягом місяця з дня подання заяви та декларації в електронній формі, зокрема під час складання акта обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства. У разі коли заяву та декларацію в зазначений строк не підписано незалежно від причин відсутності підпису заявника, громадянин (у разі бажання отримати житлову субсидію) зобов'язаний подати нову заяву та декларацію.

Згідно абзацу 12 пункту 13 Положення заява і декларація вважаються не поданими у разі, коли, зокрема, не зазначений номер мобільного телефону заявника. На сьогоднішній день це вимоги пункту 46 діючої постанови № 848 від 21 жовтня 1995 року із змінами та доповненнями.

Відповідно до пункту 16 Положення громадянин, якому призначено житлову субсидію, зобов'язаний протягом 30 календарних днів проінформувати структурний підрозділ з питань соціального захисту населення про обставини для перерахунку призначеної житлової субсидії, зокрема:

- зміни складу зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) членів домогосподарства (орендар, внутрішньо переміщена особа - членів домогосподарства, які фактично проживають в житловому приміщенні (будинку), їх соціального статусу;
- зміни у складі сім'ї члена домогосподарства тощо.

У разі зміни складу зареєстрованих (фактично проживаючих) у житловому приміщенні (будинку) осіб, складу сім'ї члена домогосподарства подаються нові заява та декларація.

Відповідно до пункту 19 Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками деяких категорій громадян, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2006 року № 187, структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчими органами міських рад» грошова компенсація замість санаторно-курортної путівки та вартість самостійного санаторно-курортного лікування деяким категоріям осіб з інвалідністю відповідно до статті 29 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» виплачується в порядку і розмірах, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2007 р. № 150.

Згідно з п. 2 Порядку виплати деяким категоріям осіб з інвалідністю грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 лютого 2007 року № 150 «Про затвердження Порядку виплати деяким категоріям осіб з інвалідністю грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та вартості самостійного санаторно-курортного лікування», виплата грошової компенсації за путівку та за самостійне лікування проводиться на підставі медичних рекомендацій відповідно до законодавства, що визначає право осіб з інвалідністю на безоплатне забезпечення санаторно-курортним лікуванням (медична довідка форми 070/о), у розмірах, визначених відповідно до пункту 4 цього Порядку, органами соціального захисту населення районних держадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад за місцем перебування на обліку для забезпечення санаторно-курортним лікуванням особам з інвалідністю внаслідок загального захворювання та з дитинства, якщо вони протягом трьох календарних років не одержували безоплатної путівки до санаторно-курортного закладу.

Пунктом 4 зазначеного порядку визначено, що грошова компенсація за путівку та за самостійне лікування нараховується і виплачується в таких розмірах (округлених до однієї

гривні): особам з інвалідністю I та II групи - 75 відсотків, III групи - 50 відсотків розміру середньої вартості санаторно-курортної путівки, що обчислюється з розрахунку 35 відсотків (з округленням до однієї гривні) розміру одного прожиткового мінімуму, щороку встановленого законом на 1 січня відповідного року для осіб, які втратили працездатність.

Прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня 2020 року відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» становить 1638 гривень.

Безоплатне забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення проводиться згідно з Порядком забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні засоби реабілітації, перелік таких засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2013 року № 321 (далі – Порядок).

Відповідно до п. 15 Порядку для взяття на облік особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю, інша особа або їх законні представники подають органу соціального захисту населення, виконавчому органу ради об'єднаної територіальної громади заяву про взяття на облік за формою, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики України від 14 вересня 2018 р. № 1354.

Разом із заявою про взяття на облік пред'являються такі документи особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, іншої особи:

паспорт громадянина України або свідоцтво про народження (для дітей віком до 14 років);

висновок МСЕК про встановлення інвалідності для осіб з інвалідністю (для дітей з інвалідністю - висновок ЛКК) - у разі, коли особа вперше звертається до органів соціального захисту населення або змінюється група і причина інвалідності;

індивідуальна програма реабілітації (для особи з інвалідністю та дитини з інвалідністю);

довідка з місця роботи, служби або навчання особи з інвалідністю та іншої особи (для осіб, які працюють, служать, навчаються);

копія документа, що засвідчує реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків, у якому зазначено реєстраційний номер облікової картки платника податків, або копія сторінки паспорта громадянина України з відміткою про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта громадянина України (для осіб, які через релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті громадянина України).

Відповідно до п. 17 Порядку днем звернення за технічними та іншими засобами реабілітації вважається дата подання заяви про взяття на облік разом з документами, зазначеними у пункті 15 цього ж Порядку, про що робиться запис у журналі реєстрації.

Якщо заява про взяття на облік разом із зазначеними документами надсилається поштою, днем звернення вважається зазначена на поштовому штемпелі дата відправлення.

Особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю, інша особа або їх законні представники звертаються до підприємства із заявою про забезпечення протезно-ортопедичним виробом, ортопедичним взуттям, допоміжними засобами для особистого догляду та захисту (далі - індивідуальні засоби реабілітації) за формою, затвердженою Мінсоцполітики, оригіналом направленням та паспортом громадянина України або іншим документом, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України та повноваження, свідоцтвом про народження (для дітей віком до 14 років).

Особа з інвалідністю, інші особи, які працюють, служать, навчаються, подають відповідну підтверджуючу довідку.

Підприємство за зверненням особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, іншої особи або їх законного представника на підставі оригіналу направлення оформляє замовлення на виготовлення індивідуального засобу реабілітації не раніше ніж за два місяці до закінчення строку, на який його видано.

Замовлення затверджується керівником підприємства або уповноваженою ним особою.

Передача замовлення для виробництва відповідного засобу здійснюється після обов'язкового уточнення антропометричних даних особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, іншої особи, яке проводиться на підприємстві не пізніше ніж за 30 днів до такої передачі.

Виконання індивідуальної програми реабілітації (далі - ППР) здійснюється за умови звернення особи з інвалідністю, представника особи з інвалідністю/дитини з інвалідністю із заявою до органу, до компетенції якого входить виконання зазначених в ППР приписів. Вказана процедура не є примусовою, тому наявність заяви, яка підтверджує волевиявлення особи щодо виконання окремого припису ППР, є обов'язковою. Крім того, забезпечення технічними засобами реабілітації передбачає як особистий вибір заявником самого виробу, так і вибір виробника, який буде виконувати замовлення.

Відповідно до ст. 19 Закону України «Про соціальні послуги» підставою для розгляду питання надання соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів є подання до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районних/районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчого органу міської ради міст обласного значення, ради об'єднаної територіальної громади за місцем проживання/перебування особи:

1. Заяви особи або її законного представника про надання соціальних послуг;
2. Звернення, повідомлення інших осіб в інтересах осіб/сімей, які потребують соціальних послуг.

Так, на території міста Вінниця знаходиться територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі – терцентр), який надає соціальні послуги громадянам, які перебувають в складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання, зокрема таких соціальних послуг: догляд вдома, денний догляд, соціальна адаптація, консультування, транспортні та інші соціальні послуги. Лист про надання всебічної допомоги для вирішення питання надання соціальних послуг догляду вдома, направлено до зазначеного терцентру (копія листа додається).

Оскільки в терцентрі м. Вінниця відсутнє стаціонарне відділення для постійного або тимчасового проживання, соціальну послугу стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності по м. Вінниці надають будинки-інтернати геріатричного профілю із обов'язковим поселенням до таких закладів.

Звертаємо Вашу увагу на те, що не усі питання, порушені у Вашій заяві-скарзі, входять до компетенції Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької облдержадміністрації. Тому, відповідь на Ваш запит-скаргу надається лише на ті пункти, які стосуються наших повноважень, а в частині інформації, яка стосується безпосередньо заявників, надіслані листи до розпорядників такої інформації, для всебічного розгляду та надання допомоги у вирішенні цих питань.

Заяви про отримання послуг, призначення та виплати компенсації подаються особою безпосередньо до органу, який здійснює такі призначення та виплати.

Відповідно до наведених вище нормативно-правових актів, забезпечення осіб з інвалідністю санаторно-курортним лікуванням, технічними засобами реабілітації, видачу посвідчень, призначення субсидії, здійснення патронажу та догляду за особою з інвалідністю відноситься до компетенції структурних підрозділів з питань соціального захисту населення райдержадміністрацій, міських рад міст обласного значення.

Тому, для надання всебічної допомоги для вирішення порушених питань та більш детального інформування, Ваш запит направлено до Департаменту соціальної політики

Вінницької міської ради, що знаходиться за адресою: м. Вінниця, вул. Соборна, 50 (копія супровідного листа додається).

Вхідний реєстраційний номер та дата вхідної реєстрації Вашого запиту-скарги: № 355-зап/4.19 від 22 червня 2020 року.

У зв'язку із переходом на електронний документообіг, надати фотокопію листа з реквізитами його вхідної реєстрації є неможливим, тому надаємо скріншот реєстраційної картки системи електронного документообігу Smart Manager, де зареєстровано Ваш запит-скаргу.

Додаток: на 3 арк. в 1 примірнику

**Заступник
директора Департаменту**

М. Комісарчук (0432) 32-72-36

Л. Петришена (0432) 32-72-33

І. Махначова (0432) 32-72-38

Л. Закревська (0432) 32-72-34

Л. Кушнір (0432) 32-73-39

Олександр МЕЛЬНИК